

Засоби зацікавлення аудиторії в інтернет-інтерв'ю

Володимир Тарасюк ¹

Анотація

У пропонованому дослідженні автор здійснив спробу проаналізувати інтерв'ю в мережевих медіа з погляду зацікавлення аудиторії. Зокрема, на основі опрацювання матеріалів у зазначеному жанрі, розміщених на сайті «Українська правда», виокремлено ті засоби, до яких переважно вдаються автори з метою привернути якомога більшу увагу читачів.

На підставі опрацювання понад п'ятдесяти інтерв'ю з різними героями на різні теми встановлено, що опубліковані на сайті зазначеного видання інтерв'ю впродовж 2018–2022 років є зрілими жанровими публікаціями. Для таких матеріалів характерна типова побудова. Вони постають у вигляді розлогої, чітко структурованої розмови, розподіленої на мікротеми, що слугує додатковим засобом зацікавлення аудиторії. Герої публікацій відповідають на важливі для неї запитання, висловлюють думки, дають оцінки стосовно актуальних, цікавих подій, процесів, явищ.

Засобами зацікавлення читачів виступає фахова підготовка авторів до інтерв'ю (про що свідчать підготовлені запитання), обрані теми з підтемами для розмови. Використання інформаційних і цитатних врізів, заголовків, характерних у них слів і виразів, які своєю семантикою привертають увагу, професійно зняті світлини, представлені малюнки, графіка, відео, підписи до них, текстові підзаголовки, — це все те, що посилює сприйняття авторських матеріалів у жанрі інтерв'ю. Інша визначальна риса цих публікацій — їх інформаційна насиченість, багатство фактів.

Сукупно використані засоби зацікавлення аудиторії слугують хорошою основою для створення якісного творчого продукту. Водночас за умов урізноманітнення видової палітри заголовків, використання в них основної ідеї розмови з акцентом на актуальності ще більше сприятиме популярності інтерв'ю серед відвідувачів сайту «Українська правда». Такі публікації є хорошим прикладом для журналістів-початківців, як потрібно робити інтерв'ю, готуватися до них, вибудовувати запитальну стратегію.

Ключові слова: сайт; жанр; інтерв'ю; публікація; інтернет-медіа; засоби зацікавлення.

1. Вступ

Постановка проблеми. У словниковій літературі інтерв'ю класифікують як переважно «інформаційний або аналітичний жанр, який передає розмову журналіста у вигляді запитань і відповідей із суспільно важливими, компетентними у визначених питаннях особами або просто з цікавими особистостями» (Bidzilia, 2007, с. 43). Завдяки можливості дізнатися новину, довідуватися думку безпосередньо в конкретної людини така форма медійного матеріалу залишається популярною в ЗМІ. Сказане стосується й інтернет-видань. Тим паче, що, як зазначають В. Костюк та А. Кравченко, сучасні технології, комп'ютеризація, поява соціальних мереж дозволяють брати інтерв'ю дистанційно (Kostiuk & Kravchenko, 2015, с. 51).

Темі інтерв'ю дослідники присвячували чимало уваги і в Україні, і за кордоном (Weishenberg, 2004; Nedopytansky, n.d.; Syumar, 2006). Та все ж недостатньою мірою науковці розглядали такий чинник, як засоби зацікавлення в інтерв'ю. Цим і зумовлена потреба вибору теми статті. Пропонована публікація актуальна, оскільки стосується практичних аспектів вітчизняної журналістики й може слугувати здобуттю нових навичок в опануванні жанру інтерв'ю. Особливо для журналістів-початківців.

Мета статті. На прикладі сайту «Українська правда» дослідити засоби зацікавлення аудиторії в інтернет-інтерв'ю. У зв'язку з цим виокремлено такі завдання:

- з'ясувати особливості побудови інтерв'ю та змістового наповнення матеріалів у цьому жанрі;

¹ Uzhhorod National University (Uzhhorod, Ukraine), e-mail: voltar6868@gmail.com

- виділити засоби зацікавлення читачів у досліджуваних публікаціях;

- виробити практичні поради щодо застосування жанру інтерв'ю в мережевих ЗМІ з огляду на опрацьований матеріал.

Для виконання завдань застосовано **методи** дослідження, зокрема жанровий, аналіз та узагальнення, які дали можливість опрацювати відібрані для дослідження публікації та зробити висновки за темою наукової статті.

2. Результати дослідження

Сайт «Українська правда» (надалі — УП — прим. авт.) продовжує позиціонувати себе на вітчизняному медіаринку як вагоме джерело інформації. Так, за версією Інтернет-асоціації України, у квітні 2019 року цей мережевий засіб масової інформації увійшов до першої п'ятірки в рейтингу Топ-100 новинних сайтів, які висвітлюють суспільно-політичну тематику в нашій державі (ТОР 100, 2019).

Одним із найпопулярніших жанрів на УП є інтерв'ю, про що свідчить і окрема рубрика, розміщена в центрі зорового поля під назвою цього видання. Заголовок кожної такої публікації є інформаційним і витриманий у певному форматі. Зокрема, його компонують у варіаціях: ім'я й прізвище того, хто дає інтерв'ю, і основна (або особливо цікава, інтригувальна) думка з авторського тексту чи рідше: основна думка або основна думка й ім'я та прізвище того, хто дає інтерв'ю. До прикладу: «Міністр інфраструктури Владислав Криклій: я маю специфічний характер, тому ділитися ми не будемо» (Торалов, 2019). Застосований підхід є пріоритетним, має на меті полегшити сприйняття матеріалу та заохотити читачів зупинити увагу на матеріалі. Крім того, автори вдаються до використання так званих «якірних» слів, які «притягують» своєю семантикою. Як, скажімо: «Андрій Федорів: Як дивувати клієнтів, мотивувати співробітників і не жити «в лайні» (Fedoriv, 2018). Водночас аналіз ряду матеріалів ілюструє, що доречно було б застосовувати різні види заголовків, а не лише інформаційні. А в основу останніх доцільно більше брати думку, яка «позначає» основну тему розмови.

Самі ж публікації в жанрі інтерв'ю на УП мають теж типову побудову, в основі якої — розлога, але чітко структурована розповідь, розподілена на мікротеми, що слугує додатковим засобом зацікавлення аудиторії. Адже читач може не

зосереджувати увагу на всьому матеріалі, а лише на тій частині, яка по-справжньому цікавить. А запропоновані підзаголовки допоможуть краще зорієнтуватися. Водночас характерною особливістю таких публікацій є те, що в них герої постійно висловлюють думки, дають оцінки з того чи іншого приводу, аналізують певні дії, процеси, явища. У такий спосіб читач знатиме погляд того чи іншого співрозмовника з цього приводу.

Відповідно за певним принципом формується вріз. Помітною є варіативність його форми, але найчастіше лід постає інформаційним, у вигляді цитати, цитати і називання її автора-респондента або ж короткого переказу змісту інтерв'ю чи запитальних речень із зазначенням того, хто на них відповідатиме, тощо. Зразок: «Голова парламентського комітету з питань соціальної політики Галина Третьякова розповіла ЕП, на якому етапі перебуває підготовка нового трудового законодавства, які шанси на підвищення прожиткового мінімуму удвічі і чому підвищення пенсійного віку неминуче» (Kalachova, 2020). У такому випадку читачам чітко зрозуміло, хто говоритиме та на яку тему. Загалом «множинність» врізу урізноманітнює подачу інтерв'ю й слугує додатковим засобом зацікавлення, однак недоліком є те, що часто публікацію видання подає без акценту на її актуальну «прив'язку» до сьогодення. Ось, до прикладу, в УП було подано переклад матеріалу з газети «Хадашот»: «Інтерв'ю з кандидатом історичних наук, вченим секретарем Української асоціації юдаїки Сергієм Гіріком» (Gold, 2020). Видання не пояснює у зв'язку з чим і чому подає цей матеріал саме в зазначений день. А така інформація в разі її актуальності могла б додатково привабити аудиторію прочитати матеріал, підкресливши злободенність, сьогочасність написаного. Як ось, скажімо, у такому зразку: «З липня цього року починається впровадження медреформи. В інтерв'ю «УП. Життя» Олег Петренко розповів, що змінюється для медзакладів, лікарів та пацієнтів» (Andreytsiv, 2018).

Інша важлива риса інтерв'ю на УП: якщо співрозмовник є цікавим, але недостатньо відомим широкому загалу, то в матеріалах автори наводять основні відомості з біографії героя. Таким чином прагнуть більше «розташувати» його до читачів, підготувати до сприйняття публікації. Сказане, зокрема, стосується інтерв'ю зі стендап-коміком

А. Тимошенком. І знову ж: у тексті для «притягування» аудиторії використано «якірне» слово. Цього разу — жаргонізм (Rudenko, 2021).

У цілому інтерв'юери намагаються глибоко представити зміст розмови, всебічно подати її тему з підтемами. Впадає в око й ілюстративність матеріалу. Притому це не завжди лише фото співбесідника в різних варіаціях із підкресленням міміки, жестів, інтер'єру помешкання тощо. Публікації нерідко супроводжують і світлини, пов'язані з основною темою матеріалу. Ідеться про знімки документів, історичних постатей, картин минулого. Так, при запитанні С. Гіріку про лідерів Єврейської комуністичної партії подано архівне зображення Ц. Фрідлянда, керівника ЄКП. Або ж при розмові про керманічів українських націонал-комуністів, які загинули в роки Великого терору, подано світлину колишнього наркома освіти й ідеолога українізації О. Шумського (Gold, 2020). Зазначений прийом увиразнює представлену публікацію, додає їй інформативності та переносить у відповідний час. Пропонована подача матеріалу урізноманітнює інтерв'ю й теж підвищує градус читацького сприйняття завдяки додатковій ілюстративності.

Елементом зацікавлення в сприйнятті інтерв'ю виступає і прийом, коли фото співрозмовника супроводжує графічна анімація (Borovets, 2019). Вона органічно доповнює основний текст, а сама публікація стає неначе «рухомою», збуджує увагу. Так само з використанням зніmkів журналісти активно використовують малюнки та відеофайли, які ще й заохочують спонукальним підписом: «Фонетика мови дійсно цікава. Ви лише послухайте, як звучить звук «р» (Bushkovska, 2019). У цьому випадку така ілюстративність теж і урізноманітнює подачу тексту, і підсилює його сприйняття.

Особливість інтерв'ю на УП, як уже наголошувалося, — структурно розділяти «тематичні» частини тексту підзаголовками. Вони здебільшого постають у вигляді інформаційних речень, які є емоційно забарвленими: «Це була свідома провокація проти міста», «До «гей-парадів» можуть бути залучені також спецслужби Росії» (Petsukh, 2018).

Представлені інтерв'ю на сайті УП є добре підготовленими, зрілими. Це розмови завжди з цікавими співрозмовниками, тими, хто має

вплив на суспільство, виступає авторитетом для аудиторії. Відповідно актуальними є загалом теми розмов, журналісти підбирають важливі запитання. Скажімо, у публікації Р. Романюка та Д. Рясного «Ігор Палиця: Коломойський не женеться за грошима так, як Порошенко» розмова починається з промовистих ліду та підзаголовка. Перше запитання є так само інтригуювальним і теж свідчить про глибоку поінформованість автора, його серйозну підготовку до розмови: «У вас освіта Волинського університету за спеціальністю історія і право. Ви закінчили його в 94-му році, а в 93-му вже значилися директором компанії «Мавекс-Л». Як історики стають бізнесменами?» (Romanyuk & Rysny, 2020). Такий початок, без сумніву, має сподобатися читачеві. Природно виникає бажання далі довідатися, про що запитуватимуть обізнані автори.

Засобами зацікавлення аудиторії слугують також різні види інтерв'ю з пізнавальним ефектом, вибір яких залежить від теми, кута подачі матеріалу, авторської мети. Особливо часто на сайті з'являються проблемні, критичні, теле-, інтерв'ю-діалоги, інтерв'ю-монологи тощо. Їх зразками може слугувати ціла низка матеріалів (Kriegel & Ukrainets, 2021; Kriegel & Fuzailov, 2021; Kriegel & Sarakhman, 2021; Ukrainets, 2021).

Окремі з вищенаведених прикладів свідчать і про ще один засіб зацікавлення аудиторії. Нерідко матеріали постають у декількох форматах. Скажімо, в аудіо- і текстовому. Як приклад, варто навести цікаву є розмову з відомою актрисою України І. Вітовською (Vitovska, 2020; Rudenko, 2020). Уже в самих заголовках представлено інтригу, «якірні» усталений вираз та слово-неологізм («шляк трафляє», «порохоботи»). У текстовому матеріалі вміщено професійно відзняті фото, зроблено інформаційно-пізнавальні підписи до них, уведено інформаційні підзаголовки до текстів. Це, безумовно, привабить аудиторію, покращить сприйняття нею ємкісного матеріалу. Сказане стосується і відеоформату інтерв'ю з І. Вітковською (Vitovska, 2020). Тривалу розмову оформлено підзаголовками-перебивками. Вони дають можливість «перевести подих», ніби перезавантажитись і далі слухати цікаву розмову.

Для інтерв'ю УП характерна й така жанрова особливість інтерв'ю, як зв'язність розмови.

Часто в сучасних інтернет-медіа доводиться зустрічати аналогічні матеріали у вигляді анкети, що здебільшого не є виправданим, ба більше: постає непрофесійно. На сайті ж «Української правди» спілкування журналістів із героями ретельно продумані та відредаговані: із запитань резонно постають відповіді, а із відповідей — знову запитання. У такий спосіб матеріал також підсилюється, тому що є дійсно «зв'язним», читається на одному диханні. Свідченням сказаному є інтерв'ю з А. Аваковим (Kravets, 2021).

Іншим прикладом удалого підсилення уваги до інтерв'ю є насичення їх різносторонніми фактами. До прикладу, в розмові з О. Сучалкіним використано чимало літературно-історичних фактів, за допомогою яких проведено паралелі із сучасною російсько-українською війною. І виявляється, що Чорнобаївка — це річка Скамандр, Лукашенко — гомерівський Терсит, а «Троянський кінь — не що інше, як «жест доброї волі» з боку греків, які нібито втомилися від війни та впливали на батьківщину» (Krasnyashchukh, 2022). Маємо справу зі своєрідним та оригінальним тлумаченням сучасних процесів, що не залишить байдужим інтелектуального читача УП. Як зазначають А. Досенко та І. Погребняк, «інтернет-видання України сьогодні мають недоліки і переваги, адже користуються низкою різних «гачечків», з метою зацікавити читача, примусити його зайти на цікаве видання. Познайомитись, прочитати і запам'ятати знайдену там інформацію» (Dosenko & Pogrebnyak, 2021, с. 26). Приклад же з інтерв'ю на обраному інтернет-виданні демонструє вагомість цього жанру для зазначеного інформаційного ресурсу з використанням палітри засобів із метою досягти високого рівня читацької уваги.

3. Обговорення

Отримані результати дають можливість використовувати їх у навчальному процесі для підготовки студентів-журналістів, які опановують жанр інтерв'ю та інтернет-медіа, стануть підпорою в набутті практичного досвіду в написанні матеріалів у жанрі інтерв'ю для творчих працівників-початківців, які працюють у медіасфері. Особливо з продовженням подальшого вивчення тенденцій, які пов'язані з розвитком вищезазначеного жанру.

4. Висновки

Проаналізовані понад п'ятдесят інтерв'ю з різними героями на різні теми дають підстави вважати, що в цілому вміщені на сайті «Української правди» інтерв'ю впродовж 2018–2022 рр. є зрілими жанровими публікаціями. Вони мають типову побудову, постають у вигляді розлогої й чітко структурованої розповіді у вигляді запитань і відповідей, розподіленої на мікротеми, що слугує додатковим засобом зацікавлення аудиторії. Героїв матеріалів журналісти заохочують висловлювати думки, давати оцінки з певного приводу, вдаватися до аналізу подій, процесів, явищ, які важливі для аудиторії.

Засобами зацікавлення аудиторії насамперед є ретельна підготовка авторів (про це, зокрема, свідчить підбір запитань), обрані теми для розмови з відгалуженнями-підтемами. Крім того, застосування інформаційних і цитатних лідів, заголовків, «якірних» слів у них, професійно знятих світлин, використання малюнків, графіків, відео, підписів до них, а також підзаголовків посилює сприйняття пропонованих аудиторії матеріалів. Ще одна визначальна риса інтерв'ю на сайті «Українська правда» — їх загальноінформаційна насиченість, добір цікавих фактів. Сукупно всі засоби зацікавлення — хороший арсенал прийомів для написання якісних інтерв'ю. Водночас доцільно урізноманітнювати видову палітру заголовків, більше «закладати» у них основну тему розмови, наголошувати на актуальності, що теж відобразить векторну спрямованість у напрямку до відвідувачів сайту. Такі публікації виступають для журналістів-початківців хорошим прикладом для набуття досвіду. Вони вчать, як потрібно, готуватися до інтерв'ю, створювати них, формувати запитальну стратегію.

References

- Andreytsiv, I. (2018, July 12). *Money begins to "follow" the patient: what changes the medical reform from July*. Ukrainska pravda. <https://life.pravda.com.ua/health/2018/07/12/232098/>
- Bidzilia, Y. M. (ed). (2007). *Journalist's Dictionary: Terms, mass media, figures*. Publishing House «Zakarpattya».
- Borovets, L. (2019, January 15). *The myth of the innate humanitarian: an interview with the teacher of the*

- most popular online course in the world. *Ukrainska pravda*. <https://life.pravda.com.ua/society/2019/01/15/235057/>
- Bushkovska N. (2019, April 17). *Valar morgulis! An interview with the man who created the Dothraki and Valyrian languages for Game of Thrones*. *Ukrainska pravda*. <https://life.pravda.com.ua/culture/2019/04/17/236572/>.
- Dosenko, A., & Pogrebnyak, I. (2021). *Internet journalism: communicative markers: a study guide*. TSUL.
- Fedoriv, A. (2018, August 10). *How to surprise customers, motivate employees and not to live «in shit»*. *Ukrainska pravda*. <https://www.epravda.com.ua/publications/2018/08/10/639473/>
- Gold, M. (2020, February 5). *Sergey Girik: slogans of the UPR resembled Bolshevik slogans*. *Ukrainska Pravda*. <https://www.istpravda.com.ua/articles/2020/02/5/156989/>
- Kalachova G. (2020, February 6). *Halyna Tretyakova: Raising the retirement age is inevitable*. *Ukrainska pravda*. <https://www.epravda.com.ua/publications/2020/02/6/656612/>
- Kostiuk, V. V., & Kravchenko, A. V. (2015). Interviews on the pages of network publications. *State and regions. Series: Social communications*, 3(23), 49-53.
- Krasnyashchykh, A. (2022, August 7). «Any agreements with Russia are a story about the Trojan Horse and the Danites». *Philologist Oleg Suchalkin about the war in Ukraine in the mirror of antiquity*. *Ukrainska Pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/08/7/7362144/>
- Kravets, R. (2021, November 16). *Arsen Avakov: I do not believe in Zelensky's second term*. *Ukrainska Pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/11/16/7314112/>
- Kriegel, M., & Fuzailov, G. (2021, February 4). *Harvard Professor Gennady Fuzailov: Death is not the worst thing that can happen to a person*. *Ukrainska pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/02/4/7282090/>
- Kriegel, M., & Sarakhman, E. (2021, June 28). *Orlyk's Constitution is a treaty of elites, which does not exist in Ukraine even after 30 years of independence — historian Oleksandr Alfiorov*. *Ukrainska pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/06/28/7298590/>
- Kriegel, M., & Sarakhman, E. (2021, June 28). *The first Constitution of Ukraine and who was its author Pylyp Orlyk*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=vkK0b7vMlul&t=2s>
- Kriegel, M., & Ukrainets, O. (2021, May 25). *Ostap Ukrainets: Your individual Ukrainian language should not be as required by the non-existent «gold standard»*. *Ukrainska Pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/05/25/7294717/>
- Nedopytansky, M.I. (n.d.). *Modern practice of journalistic interview: question strategy*. Electronic library of the Institute of Journalism. <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1239>.
- Petsukh, M., & Martsinkiv, R. (2018, June 26). *Why running naked and singing songs is okay, but dedicating an elevator is bad?* *Ukrainska pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/06/26/7184474/>
- Romanyuk, R., & Ryasny, D. (2020, September 8). *Ihor Palytsia: Kolomoiskyi does not chase money like Poroshenko*. *Ukrainska pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2020/09/8/7265605/>
- Rudenko, E. (2020, January 20). *Irma Vitovska: I look at some deputies and I'm just sick to my stomach*. *Ukrainska pravda*. <https://www.pravda.com.ua/articles/2020/01/20/7237810/>
- Syumar, V. (ed) (2006). *Interview technique*. Institute of Mass Information.
- TOP 100 social and political news sites for April 2019 (2019, May 16). <https://web.archive.org/web/20201205124858/https://inau.ua/news/top-100-novynnyh-saytiv-suspilno-politychnoyi-tematyky-za-kviten-2019r>.
- Topalov, M. (2019, September 27). *Minister of Infrastructure Vladyslav Krykliy: I have a specific character, so we will not share*. *Ukrainska pravda*. <https://www.epravda.com.ua/publications/2019/09/27/652028/>
- Ukrainets, O. (2021, May 25). «Nakh@y is Russian, not from the horde» — *Ostap Ukrainets about swearing in the Ukrainian language*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=EUG1YsLSPcg>
- Vitovska, I. (2020, January 20). *Irma Vitovska about politics, war, «gunpowder bots», Zelensky*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=sCMTpHfd0vs>.
- Weischenberg, Z. (2004) *News journalism: Textbook*. Academy of Ukrainian Press.

Tarasiuk Volodymyr. Means of audience interest in online interviews

In the proposed study, the author attempted to analyze interviews in network media from the point of view of audience interest. In particular, based on the processing of materials in the specified genre posted on the "Ukrainian Pravda" website, the means that authors mainly resort to in order to attract as much attention as possible to the readers are singled out.

Based on processing more than fifty interviews with various heroes on various topics, it was established that the interviews published on the website of the specified edition during 2018-2022 are mature genre publications. A typical structure characterizes such

materials. They appear in the form of a long, clearly structured conversation, divided into micro-topics, which serves as an additional means of engaging the audience. The heroes of the publications answer questions that are important to her, express their opinions, give evaluations regarding current, exciting events, processes, and phenomena.

Professional preparation of the authors for the interview (as evidenced by the prepared questions), selected topics with subtopics for conversation are the means of interest of the readers. The use of informational and quotational insets, headings, their characteristic words and expressions that attract attention due to their semantics, professionally taken photos, presented drawings, graphics, videos, captions to them, text subtitles - these are all things that strengthen the perception of author's materials in interview genre. Another defining feature of these publications is their information saturation, wealth of facts.

Collectively used means of engaging the audience serve as a good basis for creating a high-quality creative product. At the same time, under conditions of diversification of the species palette of headlines, the use of the main idea of a conversation with an emphasis on relevance will further contribute to the popularity of the interview among visitors to the "Ukrainian Pravda" website. Such publications are a good example for novice journalists of how to conduct interviews, prepare for them, and build a questioning strategy.

Keywords: *site; genre; interview; publication; internet media; means of interest.*

Author biographies

Volodymyr Tarasiuk is Ph.D. of philological sciences, associate professor, Associate Professor of the Department of Journalism Uzhhorod National University (Uzhhorod, Ukraine)

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.